2022.067

Archeologienota Zonhoven Herestraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

26-4-2022

Titel: Archeologienota Zonhoven Herestraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2022D224

Intern projectnummer: 2022.067

Locatiegegevens: Limburg, Zonhoven, Herestraat

Lambertcoördinaten plangebied: X: 220317,23, Y: 186548,81; X: 220476,87 en Y: 186626,21

Kadastergegevens: Zonhoven, afdeling 3, sectie E, perceel 803T, 802F, 923F (zie figuur 3)

Oppervlakte plangebied: 3220m²

Topografische kaart: zie figuur 1 en 2

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 26/04/2022

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING 4

1.1. WETTELIJK KADER 4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT 4
1.2.1. VRAAGSTELLING 4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN 4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE 4
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE 4
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK 5
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN 5
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING 5
1.3.5. SELECTIE BRONNEN 5

2. BUREAUONDERZOEK 6

2.1. HUIDIGE TOESTAND EN GEPLANDE WERKEN 6
2.2. BEKNOPT ARCHEOLOGISCH KADER 9
2.3. SYNTHESE 12

3. SAMENVATTING 13

4. BIBLIOGRAFIE 14

5. BIJLAGES 15

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Zonhoven Herestraat (provincie Limburg), waarbij de totale oppervlakte van de te verkavelen percelen groter is dan 3000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

Deze archeologienota betreft een nota met beperkte samenstelling. Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader aantoont dat:

1) met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
2) de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
3) verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, dan mag de rapportering over het bureauonderzoek van het terrein beperkt blijven tot nota met beperkte samenstelling zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk versie 4.0, p. 108. Voor dit project is element 1 van toepassing. Het doorslaggevend aspect betreft de archeologische beschrijving van het onderzochte gebied.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Op basis van de info aangereikt door de initiatiefnemer, het raadplegen van enkele digitale en analoge bronnen kon de nota met beperkte samenstelling worden opgesteld door de erkende archeoloog.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

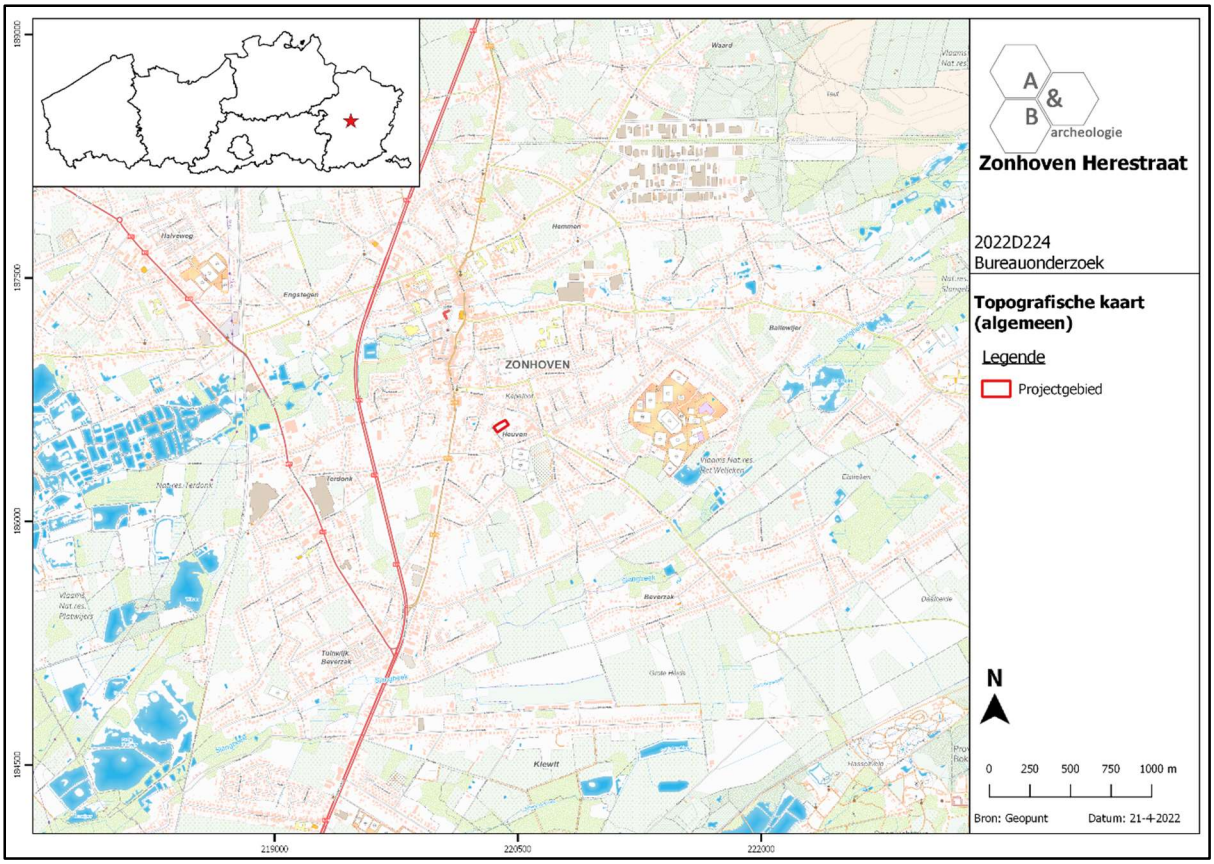
Info over het project werd aangereikt door de initiatiefnemer, door de erkende archeoloog werden bijkomend enkele digitale en analoge bronnen geraadpleegd.

2. Bureauonderzoek

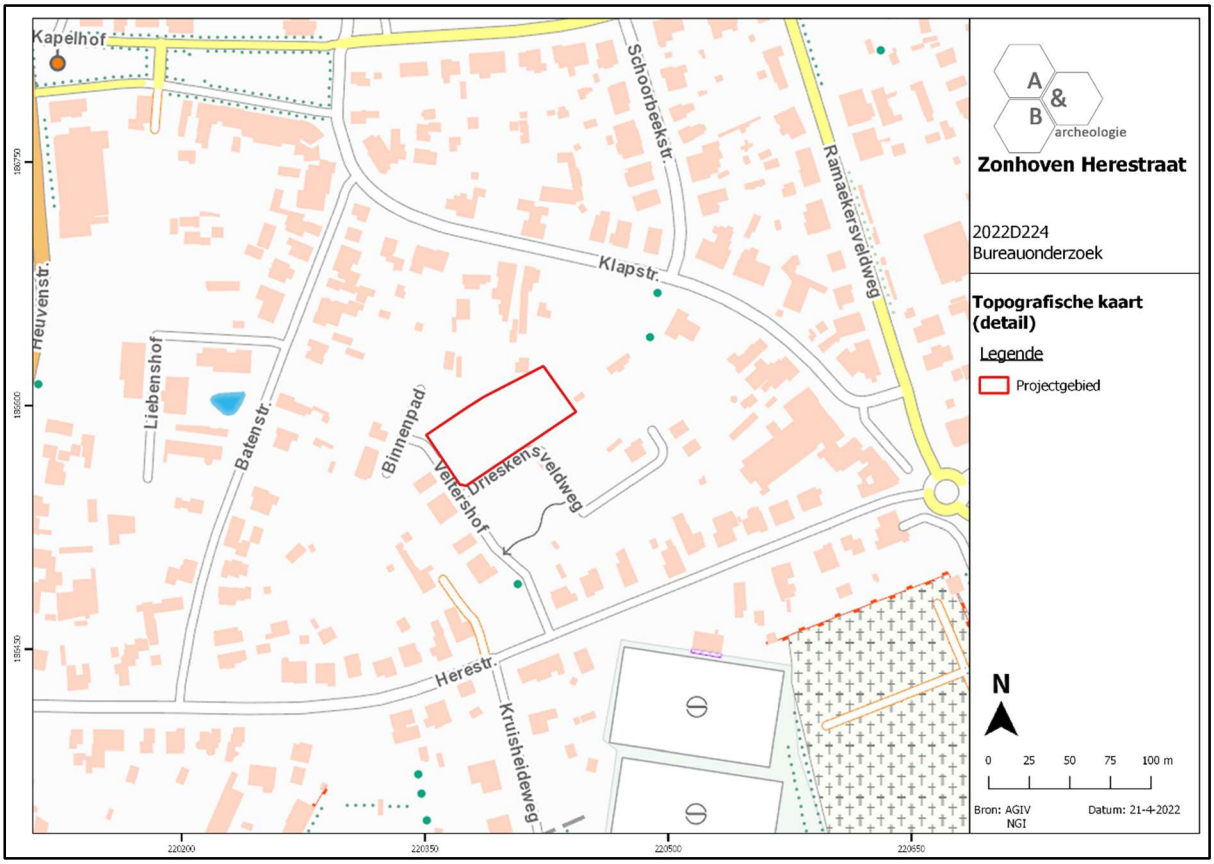
2.1. Huidige toestand en geplande werken

Zonhoven bevindt zich tamelijk centraal in de provincie Limburg. Het terrein is in het zuidelijke deel van de dorpskern gelegen en sluit aan bij een recente verkaveling, die zich in voormalig tussengebied situeert tussen de Herestraat in het zuiden en de Klapstraat in het noorden. Het plangebied is onbebouwd en braakliggend en grenst aan de straten Veltershof in het westen en Drieskensveldweg in het zuiden, en in het noorden en oosten aan bebouwing en tuinen langsheen de Klapstraat.

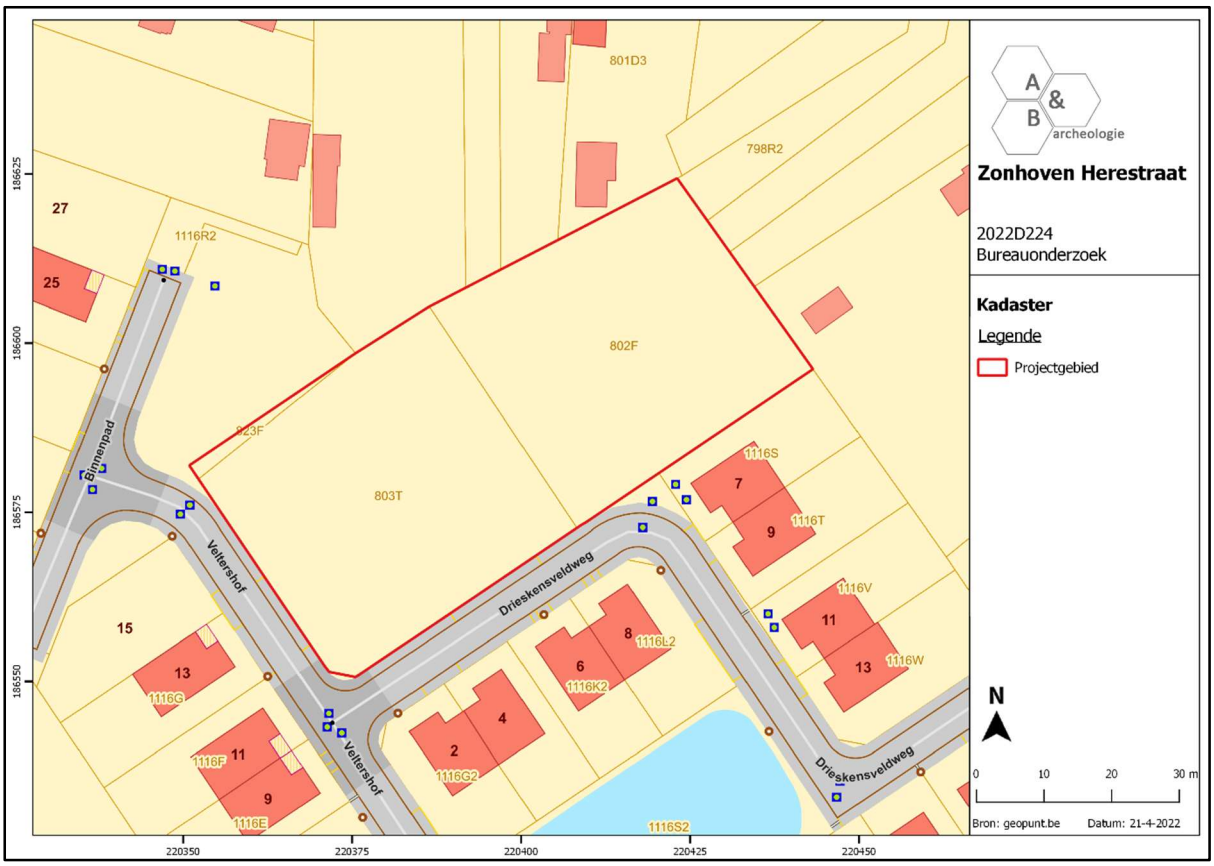
Het plangebied zal verkaveld worden in 9 bouwloten voor open en halfopen bebouwing. Bij elke woning wordt een tuin en carport voorzien. De Drieskensveldweg wordt doorgetrokken naar het huidige terrein. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het terrein (bouwrijp maken, wegenis, nutsleidingen, funderingen, werfverkeer, tuinaanleg,…). Aangezien het dossier een verkaveling betreft, moet rekening gehouden worden met een maximale bodemverstoring voor het volledige terrein.

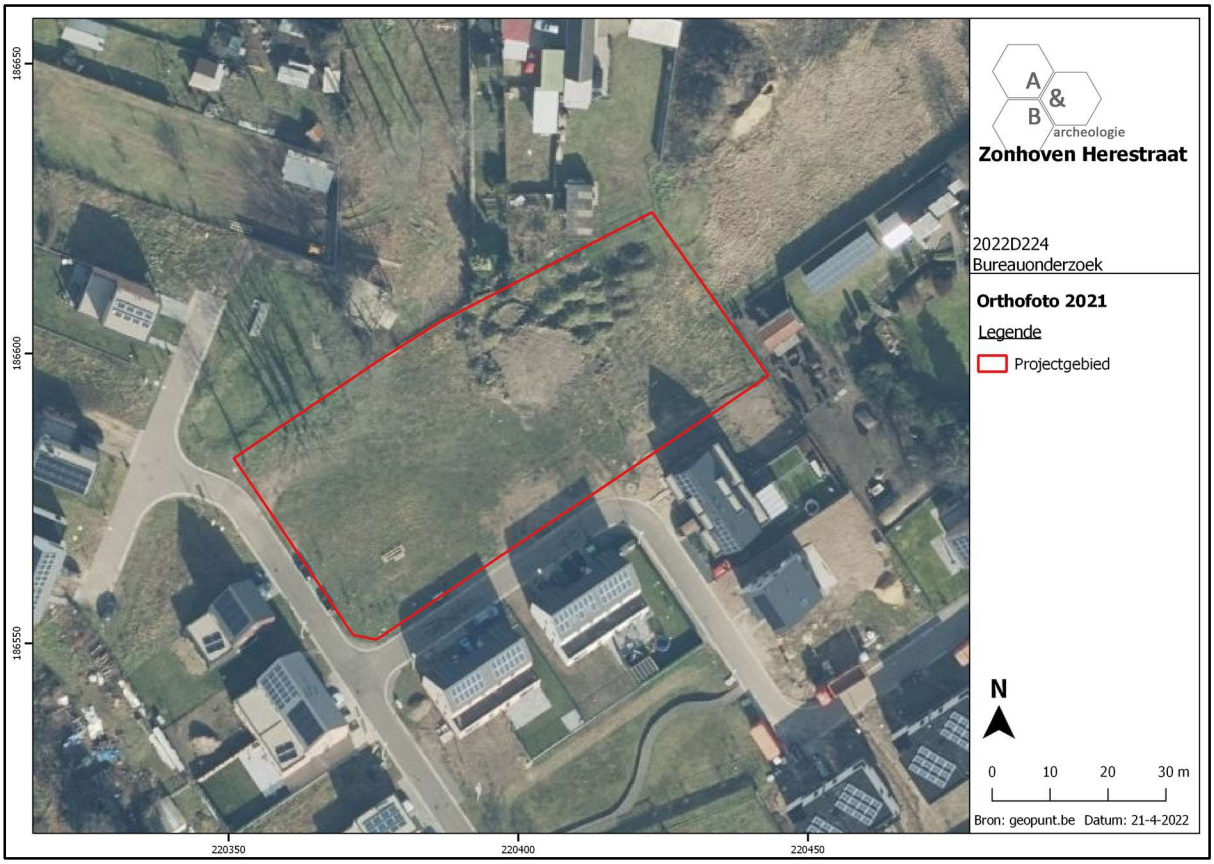
Figuur 1 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

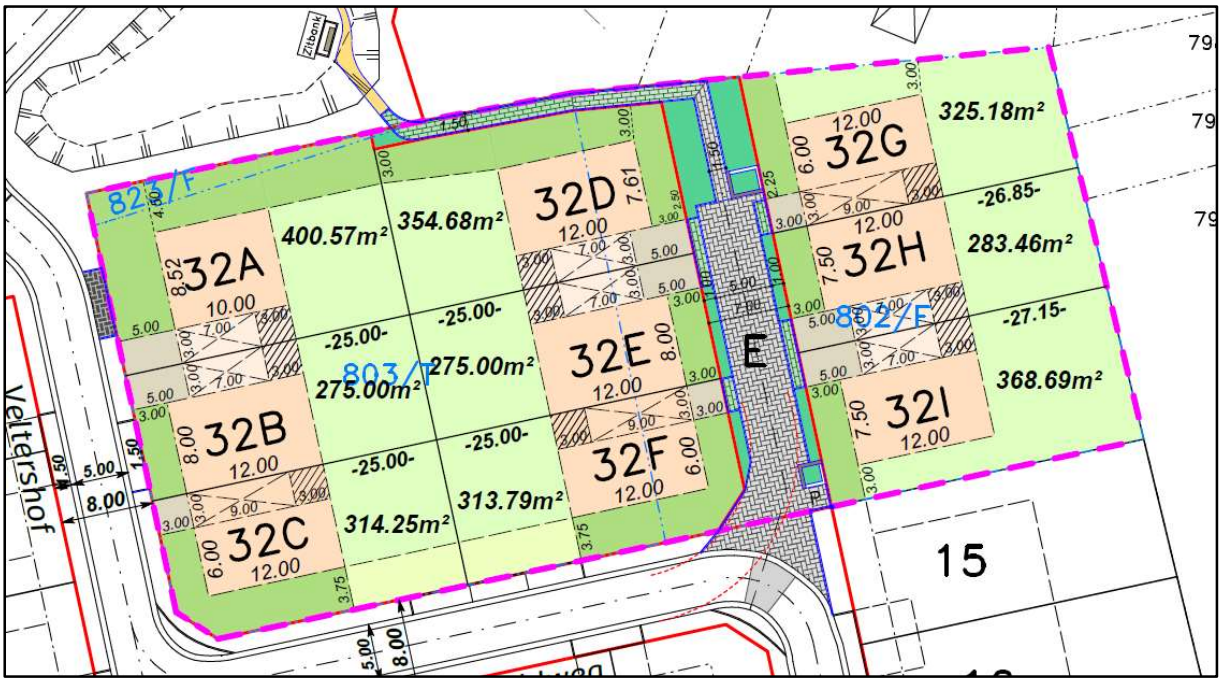
Figuur 2 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: NGI).

Figuur 3 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (rood) (bron: geopunt.be).

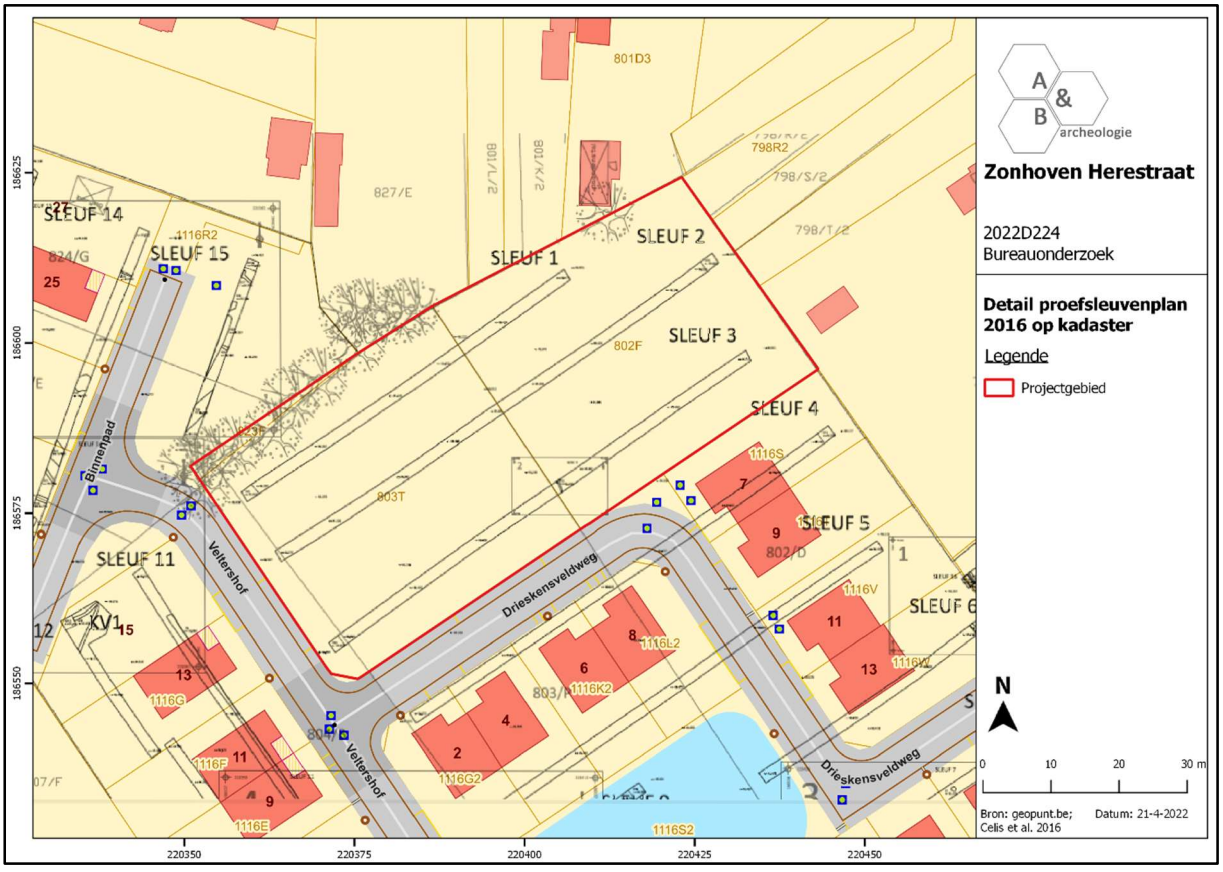
Figuur 4 Aanduiding van het plangebied (rood) op de meest recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

Figuur 5 Ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

2.2. Beknopt archeologisch kader

In 2015-2016 werd door Aron bvba, voorafgaand de ontwikkeling van de grotere verkaveling waartoe het plangebied behoort, een proefsleuvenonderzoek in 2 fases uitgevoerd op een terrein van in totaal 2ha groot. Hierbij werd ook het huidige plangebied onderzocht, door middel van 3 proefsleuven. Bij het onderzoek werden in totaal 77 sporen (waarvan 4 natuurlijk) en 137 vondsten geregistreerd. 14 sporen werden als restanten van het plaggendek geïnterpreteerd, 16 sporen zijn laatmiddeleeuws en zijn te linken aan een woonerf, 43 zijn postmiddeleeuws en hebben te maken met (vroeg)moderne perceelinrichting en/of tuinbouw.[1] De laatmiddeleeuwse sporen situeren zich in het zuiden van het toenmalige onderzoeksterrein, buiten de grenzen van het huidige plangebied. Er werd op het totale terrein geen verder onderzoek geadviseerd, wat werd bevestigd door Onroerend Erfgoed door middel van een vrijgavebrief d.d. 29/07/2016. Het is opmerkelijk dat, bijna 6 jaar na datum, het terrein nog steeds niet is opgenomen als Gebieden Geen Archeologie (GGA).

Figuur 6 Aanduiding van de proefsleuven aangelegd in 2016 ter hoogte van het huidige plangebied en de directe omgeving (bron: geopunt.be en CELIS e.a., 2016).

[1] CELIS e.a., 2016.

Figuur 7 De gedichte proefsleuven zijn zichtbaar op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
		4.002/71066/99.84	
vragen naar/e-mail		**telefoonnummer**	**datum**
Annick Arts		011 74 22 20	29/07/2016
annick.arts@rwo.vlaanderen.be			

Betreft: Vrijgave na archeologisch onderzoek

Ligging: Batenstraat / Herestraat / Klapstraat te 3520 Zonhoven
Kadastraal: Zonhoven: 3 afd., sectie E, nummer(s): 790K2 (partim), 790N2 (partim), 790S2, 802D, 803L (partim), 803P, 804B, 817K, 820D (partim), 823C (partim) en 824E (partim)

Geachte

Het hierboven vermelde archeologisch onderzoek werd volledig afgerond. Uit het rapport blijkt dat het archeologisch vooronderzoek is uitgevoerd volgens de bijzondere voorwaarden zoals opgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed.

Er is voldaan aan het voorwaardelijk gunstig advies van het agentschap Onroerend Erfgoed dat werd opgenomen in de verkavelingsvergunning.

We willen graag van deze gelegenheid gebruik maken u te bedanken voor de constructieve samenwerking die we bij toekomstige projecten hopelijk kunnen herhalen.

Met vriendelijke groeten

Els Verbert
Provinciaal Directeur

Figuur 8 Uittreksel uit de vrijgavebrief van Onroerend Erfgoed, opgesteld naar aanleiding van het negatieve proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de verkaveling waarvan het huidige plangebied deel uitmaakt (bron: initiatiefnemer). Er wordt opgemerkt dat de kadasternummers in deze brief niet meer overeenkomen met de huidige kadasternummers, die werden gewijzigd na het verkrijgen van de verkavelingsvergunning.

2.3. Synthese

Op het plangebied werd in 2016 reeds een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd geen archeologische site aangetroffen en er werd geen verder onderzoek geadviseerd, wat door middel van een vrijgavebrief werd bevestigd door Onroerend Erfgoed. Er is binnen de grenzen van het plangebied met zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig. Het volledige onderzoeksgebied uit 2016 dient opgenomen te worden als Gebieden Geen Archeologie (GGA).

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Zonhoven Herestraat (provincie Limburg), waarbij de totale oppervlakte van de te verkavelen percelen groter is dan 3000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein is in het zuidelijke deel van de dorpskern van Zonhoven gelegen en sluit aan bij een recente verkaveling, die zich in voormalig tussengebied situeert tussen de Herestraat in het zuiden en de Klapstraat in het noorden. Het plangebied is onbebouwd en braakliggend en grenst aan de straten Veltershof in het westen en Drieskensveldweg in het zuiden, en in het noorden en oosten aan bebouwing en tuinen langsheen de Klapstraat.

Het plangebied zal verkaveld worden in 9 bouwloten voor open en halfopen bebouwing. Bij elke woning wordt een tuin en carport voorzien. De Drieskensveldweg wordt doorgetrokken naar het huidige terrein. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het terrein (bouwrijp maken, wegenis, nutsleidingen, funderingen, werfverkeer, tuinaanleg,…). Aangezien het dossier een verkaveling betreft, moet rekening gehouden worden met een maximale bodemverstoring voor het volledige terrein.

Op het plangebied werd in 2016 reeds een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd geen archeologische site aangetroffen en er werd geen verder onderzoek geadviseerd, wat door middel van een vrijgavebrief werd bevestigd door Onroerend Erfgoed. Er is binnen de grenzen van het plangebied met zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig. Het volledige onderzoeksgebied uit 2016 dient opgenomen te worden als Gebieden Geen Archeologie (GGA).

4. Bibliografie

- https://cai.onroerenderfgoed.be/
- http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/
- http://www.geopunt.be/kaart
- http://www.ngi.be/topomapviewer/
- CELIS D., DIERCKX L., DRIESEN P. en VAN DE STAEY I., 2016, *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Herestraat te Zonhoven*, Tongeren (ARON-RAPPORT 284).

5. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI). 6
Figuur 2 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: NGI). 7
Figuur 3 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (rood) (bron: geopunt.be)..... 7
Figuur 4 Aanduiding van het plangebied (rood) op de meest recente luchtfoto (bron: geopunt.be).... 8
Figuur 5 Ontwerpplan (bron: initiatiefnemer). 8
Figuur 6 Aanduiding van de proefsleuven aangelegd in 2016 ter hoogte van het huidige plangebied en de directe omgeving (bron: geopunt.be en CELIS e.a., 2016). 9
Figuur 7 De gedichte proefsleuven zijn zichtbaar op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be). 10
Figuur 8 Uittreksel uit de vrijgavebrief van Onroerend Erfgoed, opgesteld naar aanleiding van het negatieve proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de verkaveling waarvan het huidige plangebied deel uitmaakt (bron: initiatiefnemer). Er wordt opgemerkt dat de kadasternummers in deze brief niet meer overeenkomen met de huidige kadasternummers, die werden gewijzigd na het verkrijgen van de verkavelingsvergunning. 11